

Vecumnieku novads ir kontrastiem bagāts reģions, kurā latviskais dzīvesveids apvienojas ar dabas unikalitāti un Eiropas mēroga mākslas paraugiem. Jau kopš pirmo apdzīvoto vietu izveides 2.-9. gadsimtā reģions ir nepagurstoši attīstījies un piedzīvojis gan kāpumus, gan kritumus, kuru laikā veidojies vien Vecumnieku novadam raksturīgais nesteidzīgās lauku vides aptvertais dinamiskums.

Novada teritorijā ik gadu norisinās tradicionāli svētki, kas pulcē lielu skaitu interesentu. Kā piemēram, par godu novada simbolam nosauktie **“Liliju svētki”** Vecumniekos un jau vairākus gadsimtus nemainīgi organizētie **Kanepenes svētki** Skaistkalnē, ikgadējie **“Sējas svētki”** pavasarī un **“Pļaujas svētki”** rudenī **“Ausekļu dzirnavās”** un motokrosa sacensības **“Pīlādžu mototrasē”**. Nesens piensums pavasara svētku sarakstā – **Naivais brīvdabas minifestivāls “Āboļdārzs”** Bārbeles pagasta Gaismā.

Iepazīsti Valles pusi

Pirmie iedzīvotāji Vallē parādījās vēlā paleolīta beigu periodā. Nav skaidri zināma viņu etniskā piederība, taču spriežot pēc atstātajām pazīmēm viņus var pieskaitīt Vidusjūras – Balkānu ciltīm, un vēlāk Valles apkārtnē apmetās zvejnieku un mednieku ciltis. Aptuveni pusotru gadu tūkstoši p.m.ē. Valles apkārtnē ienāk iedzīvotāji, kas vēlāk veido zemgaļus un sēļus. 16. gs. kartēs šī vieta saukta par Wallhofu – ciematu ar sētu.

Valles pagasta rietumu daļa bijusi ievērojama pārvaldes vieta ar diviem lieliem pilskalniem – Lūveru un Pilveru pilskalniem, kuri atrodas netālu viens no otra.

Valles baznīca

Valles baznīca ir vecākā luterāņu baznīca Vecumnieku novadā un tai piešķirts vietējās nozīmes kultūrvēsturiskā pieminekļa statuss. Jaunu mūra baznīcu

Vallē par pēdējā Bīronu dinastijas Kurzemes un Zemgales hercoga Pētera līdzekļiem uzcēla 1781.-1785. g.

No 1616.gada Valles draudzes mācītājs ir bijis Georgs Mancelis (1593 - 1654) – vācu tautības latviešu literāts un valodnieks. Izmantodams tā laika vācu valodas ortogrāfijas paņēmienus, G. Mancelis uzlaboja latviešu rakstu valodu, lika pamatus gotiskajam rakstam (vecajai ortogrāfijai).

Baznīcā aplūkojama izstāde par Valles baznīcas vēsturi.

Valle, Valles pagasts,
Vecumnieku nov., T.
29124066

Aktieru Amtmaņu muzejs “Zvanītāju Bukas”

Aktieru Amtmaņu muzejs ir valsts nozīmes vēstures piemineklis, celts 20. gadsimta 20. gados. Muzejs popularizē Valles pagasta ievērojamo cilvēku, aktieru, režisoru, skatuves mākslas pedagogu - brāļu Amtmaņu devumu Latviešu teātra mākslas attīstībā, kā arī iepazīstina ar Valles vēsturi un kultūras tradīcijām.

Par „Zvanītāju Bukām” saimniecība nosaukta tādēļ, ka visi Amtmaņi, kas šeit dzīvojuši vairākās paaudzēs, strādājuši par zvaniņiem Valles baznīcā, bet mājas pagalmā senos laikos no meža bieži nākuši stirnu buciņi, kas tikuši mīlēti un baroti.

Septiņdesmitajos gados Latviešu teātra aktrise Lidija Freimane (1920 - 1992), būdama Latviešu Teātra biedrības priekšsēdētāja, iestājas par „Zvanītāju Buku” atjaunošanu un muzeja izveidi, tādējādi Vallē radot memoriālu vietu divu brāļu - Teodora Amtmaņa (1883. - 1938.) un Alfreda Amtmaņa Briediša (1885.-1966.) piemiņai, kuri bija vieni no pirmajiem reālpsiholoģiskā tēlojuma veida izkopējiem latviešu teātrī.

Tā kā viens no režisora Briediša mīļākajiem latviešu autoriem bija Latviešu rakstnieks Rūdolfs Blaumanis, pēc kara teātrī, kad notika visa Latviešu klasiskā repertuāra skatīšana, kā raksturluga veiksmīgi tika izvēlēta R. Blaumaņa „Skroderdienas Silmačos”, jo tā bija un ir mūsu tautai ļoti tuva - ar sulīgiem raksturiem, ar mūziku, līgošanu un tautas vitālo humoru. Luga kļuvusi par neatņemamu Vasaras saulgriežu svētku sastāvdaļu Latvijas kultūras telpā.

Katru gadu muzejā notiek gadskārtējais pasākums veltīts Alfreda Amtmaņa Briediša piemiņai. Tradīcija aizsākusies 1985. gadā, no muzeja atvēršanas dienas.

Minētie svētki kļuvuši atpazīstami, kopā pulcinot Valles pagasta, Vecumnieku novada ļaudis un Latvijas Nacionālā teātra māksliniekus un teātra darbiniekus. Kā būtiska svētku sastāvdaļa ir apbalvojuma „Alfreda Amtmaņa Briediša prēmijas laureāts” pasniegšana teātra darbiniekiem par izciliem sasniegumiem un ieguldījumu skatuves mākslā.

Muzejā notiek kultūras un izklaides pasākumi (teātra dienas, muzeju nakts, baltā galdauta svētki, Alfreda Amtmaņa Briediša piemiņas pasākums, Teodora Amtmaņa piemiņas pasākums, Veļu vakars u.c.).

Lūgums apmeklējumu
pieteikt iepriekš!

“Zvanītāju Bukas”,
Valles pag., Vecumnieku
nov., T. 26608478, dace-anna@inbox.lv

Sīkāka informācija par apskates vietām, kā arī par naktsmītnēm un ēšanas iespējām atrodama Vecumnieku novada mājaslapā zem tūrisma sadaļas www.vecumnieki.lv, un Bauskas tūrisma informācijas centra mājaslapā www.visit.bauska.lv

Informāciju sagatavoja: Vecumnieku TIP, 2020. Gadā

Foto: no objektu un Vecumnieku novada domes foto arhīva